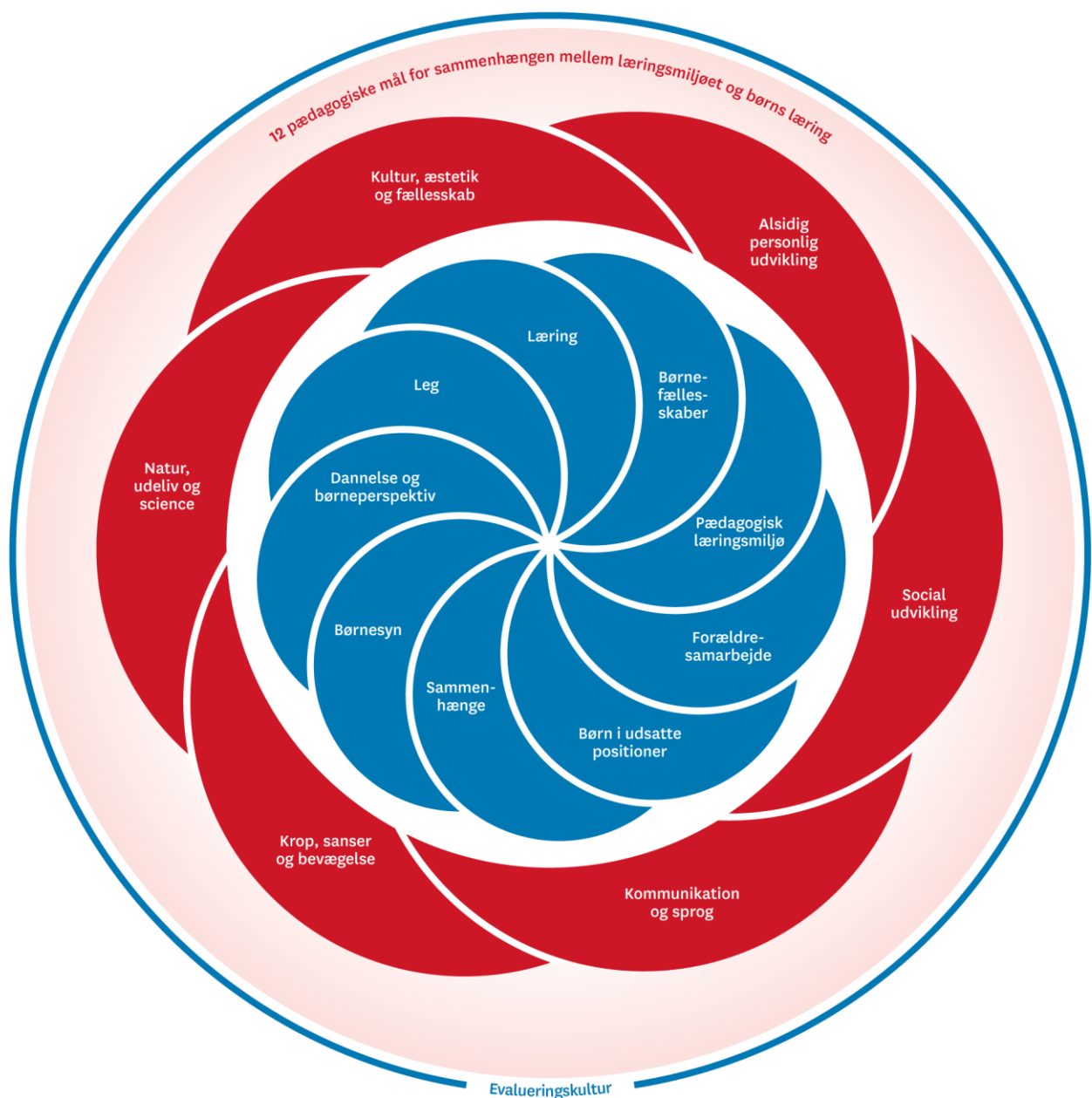

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Lærkebo 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse.

Hvem er vi?

BØRNEHUSET LÆRKEBO ER ET 0-6 ÅRS DAGSTILBUD MED 52 BØRN DER LIGGER I BRØNDBY STRAND TÆT PÅ SKOV, STRAND OG STATIONEN. VI HAR I DAG 2 STK. 0-4 ÅRS GRUPPER OG 1 SKOLEGRUPPEN I HUSET. HUSET HAR EN MANGFOLDIG REPRÆSENTATION AF FORSKELLIGE KULTURER, HVILKET AFSPEJLER SIG I HUSETS PÆDAGOGIK OG SAMARBEJDE MED FORÆLDRENE.

YOUR WORDS CAN MAKE OR BREAK OTHERS.
(choose wisely)

MED VORES KOMMUNIKATION ØNSKER VI AT:

- Videregive og/eller indsamle information.
- Danne og vedligeholde relationer.
- Udtrykke sine personlige behov.
- Forstå andres behov.
- Påvirke andre individers adfærd og attitude.
- Foretage beslutninger.

Sammen om hverdagen i Lærkebo er Vi:

1 LEDER

1 SOUSCHEF MED TIMER PÅ STUERNE.

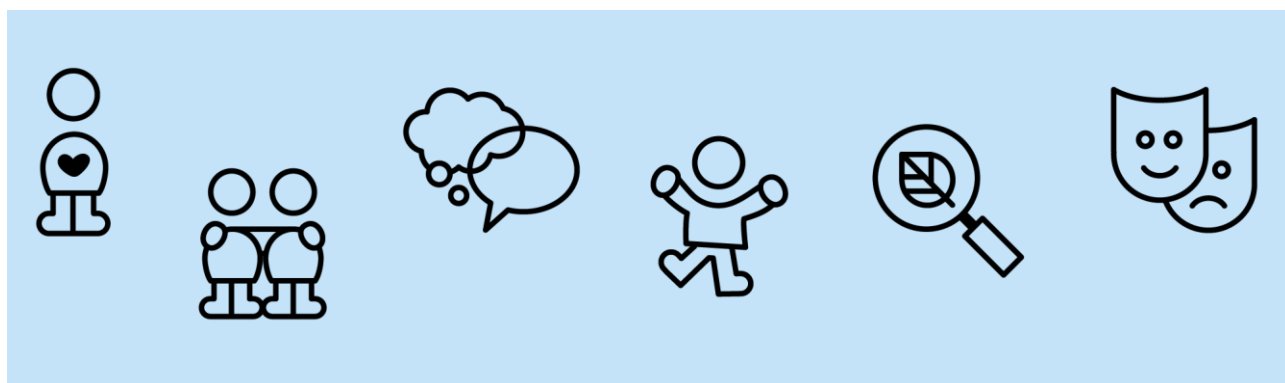
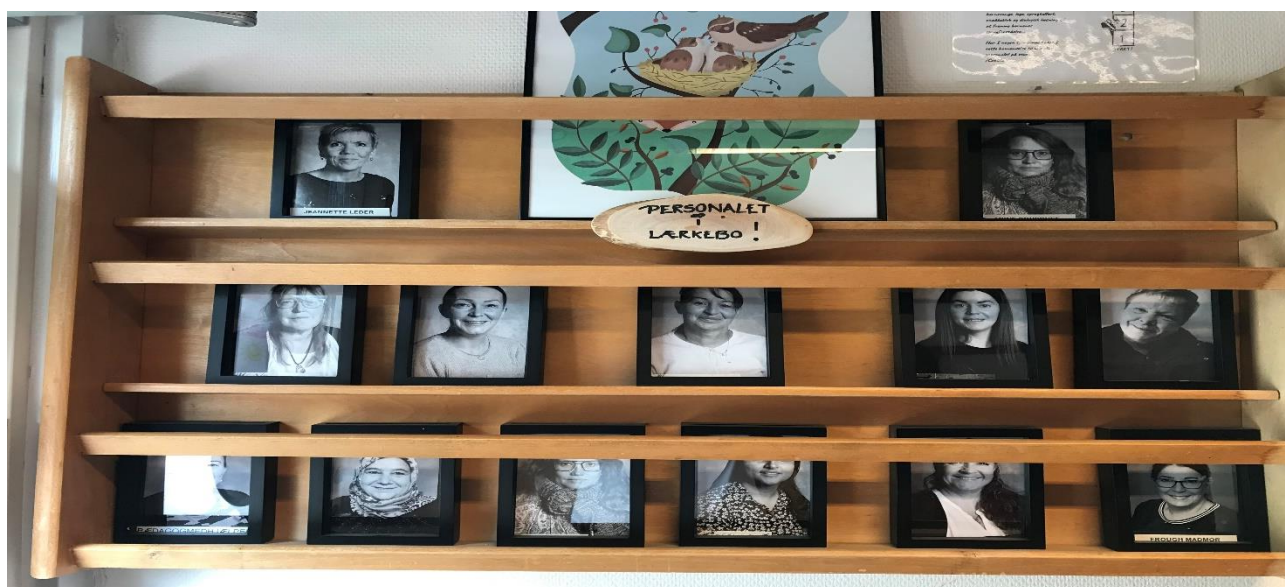
7 PÆDAGOGER

2 MEDHJÆLPERE

1 RENGØRINGSHJÆLP MED MEDHJÆLPERTIMER

1 KØKKEN ASSISTENT

VIKAR VED BEHOV

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i

nogle sammenhænge end andre.” Særligt aktuelt for BHU Lærkebo er arbejdet med at etablere en evalueringskultur i huset.

Bhu Lærkebo har i 2022 fået ny ledelse som har et særligt fokus på at højne den faglige kvalitet i huset ud fra en overbevisning om at vi lærer mest af at se, hvad der lykkes for os og herfra bygge på den pædagogiske tilgang. Som et værktøj til at arbejde aktivt med dette vil vi benytte Marte Meo.

Forvaltningen har støttet aktivt op om at udvikle kvaliteten i Lærkebo ved at tildele et Marte Meo forløb som skal strække sig fra efteråret 2023 til foråret 2024.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Her forholder vi os til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Børnesyn/menneskesyn

Udgangspunktet for alle børn i Børnehuset Lærkebo, er at de bliver mødt med nærvær og er en naturlig del af det fællesskab som børn og voksne skaber sammen i vores hus. Vi vil møde børnene med omsorg, empati, anerkendelse og være lyttende voksne. Ved at se børnene i øjenhøjde og møde børnene på deres niveau. Hermed er vi med til at skabe rum for læring og dannelse for børnene i vores hus. Alle børn og voksne skal blive hilst på når de kommer til vores hus, det er helt enkelt centralt i forhold til at blive set og anerkendt. Til at støtte os i arbejdet med at udvikle et godt pædagogisk læringsmiljø, vil vi frem mod 2024 benytte os af et Marte Meo forløb.

Marte Meo betyder "ved egen kraft" og bygger på den pædagogiske tilgang, at vi lærer mest af at se, hvad der lykkes for os.

Når der arbejdes med Marte Meo er det en nødvendighed, at samspillet bliver videofilm. I samspil mellem mennesker sker der så mange ting, som det blotte øje ikke kan nå at opfange. Det kan være et lille forsigtigt smil eller en rynke på panden, som opdages ved, at filmen kan spoles tilbage og fx ses i slowmotion.

Marte Meo tanken er, at vi som mennesker vokser og beriges, når vi har fokus på det, som virker, og som vi mestrer. Det gælder både voksne og børn. Det er lidt ligesom med blomster. De næres af at få vand, fordi det gør dem godt, og de visner, hvis de ikke får det, de har brug for. Derfor vises der altid klip på situationer, hvor der skabes udvikling for barnet, og hvor den voksne allerede mestrer et Marte Meo princip.

Marte Meo handler IKKE om at finde fejl, men om at se kompetencer og bygge videre på dem, samt blive klo- gere på, hvad vi kan gøre for at støtte udvikling. Det er den voksnes ansvar at sikre et udviklingsstøttende miljø, hvor kontakten mellem barn/børn og den voksne er tryk og tillidsfuld.

Vi vil være opmærksomme på alle børn, deres læring, dannelse, leg og mulige børnefællesskaber er i fokus, ved at vi bruger video optagelser, observationer, stuemøder, med primærgrupper i vores arbejde når den pæ- dagogiske hverdag planlægges.

Dannelse og børneperspektiv

Vi arbejder med at give børnene mulighed for at udtrykke deres følelser, empati og lære dem at aflæse hinan- den. Vi skal tænke over hvordan vi taler til hinanden og være respektfulde over for hinanden, også her arbej- des ud fra Marte Meo principper!

- 1) Følge barnets initiativer
- 2) Benævne barnets initiativer og omverden
- 3) Bekræfte barnets initiativer positivt
- 4) Benævne egne initiativer
- 5) Turtagning
- 6) Positiv ledelse
 - Stemning
 - Kontakt
 - Opgave

Det handler også om at give barnet mulighed for at forstå hvordan vi er sammen på en måde der afspejler de sociale spilleregler og det demokrati der er i den verden som ligger udenfor Lærkebo.

Vi arbejder derfor med børnenes lyst til at lære og tage udgangspunkt i mange af børnenes initiativer. Men visse læringsmål bliver voksen styret ud fra en evaluering i forhold til børnenes almene viden samt de lærings- mål vi skal opfylde, og vi tilrettelægger herefter relevante lærings – og dannelsesforløb. Som et eksempel har vi arbejdet på dette i forhold til et projektforsøg for hele huset – bondegårds projektet.

Leg

I Lærkebo har legen en betydning, Når børn leger, er de levende aktive og glade. Leg er præget af en engageret atmosfære, hvor legen er værdien i sig selv. Vi ser legen som barnets første sprog. Vi vil skabe rige muligheder for leg både ude og inde.

Inde bliver legetøj præsenteret indbydende og synligt for børnene. Vi justerer i vores læringsmiljøer alt efter børnegruppen og skaber rum for læring på alle stuer og i al-rummet. Med en særlig opmærksomhed på en tydelig visualisering af hvad det enkelte rum skal bruges til.

Ude skal børnene kunne se og benytte de legeredskaber vi har. Grov motorisk kan børnene bruge cykler, MoonCars, løbecykler, klatrestativ, rulleskøjter og gynger. Fin motorisk kan børnene male, tegne, lave perler og puste sæbebobler. Vi har forsøgt at inddrage vores uderum som en ekstra plads hvor indendørs aktiviteter også kan foretages.

Børn i udsatte positioner vil vi inddrage i lege, ude-og inde; hvor den voksne er deltagende og derved kan barnet blive aktivt deltagende i lege med andre børn. De voksne arbejder for at børnene opbygge sociale relationer og forståelse for hinanden, og støtter og guider hvis dette svært for det enkelte barn. Vi vil understøtte børnenes leg ved at anerkende legen på deres præmisser og fantasi. Vi skal introducere og motivere dem til idrætslege, sanglege, lege med regler og rammer, samt giver dem mulighed for en fri leg som ikke skal afbrydes. Vi ønsker at de oplever glæde ved bevægelse og fordybelse i deres leg.

Læring

Vi arbejder med fleksible og primære grupper da børnene oplever en forudsigelighed og rutiner vi oplever som gavnelig for det enkelte barn. De større børn vil også have en grad af medbestemmelse i deres læring og de emner der arbejdes med. Læring kommer blandt andet til udtryk i form af temaer i vores forskellige projekter i årets gang. Både stuevis men også for hele huset. Læringen vil også finde sted i børnenes hverdagsituationer, i både de daglig rutiner og leg, da læring ikke er forbeholdt planlagte aktiviteter, men sker hele dagen. Derfor skal vi som personale være lydhøre og i øjenhøjde i forhold til børnene. Dette er centralt for at vores tilbud bliver relevante og fremmer børnenes læring. Vi har begrænsninger i forhold til vores fysiske rammer, og vi er derfor bevidste om at rykke vores rum for læring uden for vores fysiske mure og f.eks. have male værksted ude på vores legeplads, naturværksted ved en "plet" i nærmiljøet, brug af bakkeren ved golfbanen til motoriske aktiviteter, boldbanerne på Esplanaden til boldspil, græsplænerne i boligområdet til at boltre sig på.

Børnefællesskaber

Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale i Lærkebo sætter rammerne for. Relationer og venskaber er i denne forbindelse afgørende, hvis barnet skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. For vores yngste børn gør følgende sig gældende.

Fælles for alle gode begyndelser er, at de skaber tryghed og sikrer, at børn (og voksne) hurtigt får en fornemmelse af, at de har en plads i fællesskabet. En god start danner også rammen for, hvad der forventes, så man nemt forstår, hvad der skal til for at lykkes i den nye ramme. Det gælder både børn og forældre.

Den gode start for børn handler derfor også meget om at skabe trygge rammer for børnegruppen: At den voksne gør det helt tydeligt, at der "er styr på det", at der er en struktur, og at det ikke er op til tilfældigheder, om barnet får en god start.

For vores ældste børn gør følgende sig gældende: Det pædagogiske læringsmiljø vil have fokus på at turde møde nye udfordringer, fordybe sig, være vedholdende, kunne indgå i børnefællesskaber og tage initiativ til at indgå i relationer.

Når barnet får positive erfaringer med at deltage i dagtilbuddets fællesskaber, får det positive forventninger til de sociale fællesskaber, det senere skal indgå i i skolen.

Alle stuer har en samling om morgenen og her skabes der børnefællesskaber stuevis. Børnene besøger gerne hinanden på de forskellige stuer og deltager i fælles aktiviteter. Vi er et hus.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammen sætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Lærkebo anerkender vi at læring foregår igennem hele dagen for det enkelte barn. Om det drejer sig om en planlagt aktivitet eller en spontant opstået situation, hvor personalet følger barnets interesse for noget unikt, eller en specifik oplevelse. Den voksne kan følge en interesse for mariehøns og finde mere information om dem ved at tage en iPad frem og lede efter billeder af mariehøns.

Lærkebo har et fastlagt og planlagt antal fællesprojekter til afholdelse i løbet af året. Stuerne har en månedsplan, hvor den enkelte stue opdeler børnene i mindre grupper og arbejder ud fra fokusområder der via evaluering og dokumentation er blevet vurderet som relevante for den specifikke gruppe. Fokusområder kan bl.a. være sprogstimulering, sociale kompetencer og relationer.

Ved at være i øjenhøjde med børnene, kan vi på deres niveau skabe rum til læring gennem de fysiske rammer, men også ved at inkludere de behov og evner det enkelt barn byder ind med.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

”Lærkebo skal være et sted hvor børnene er glade for at lege og lære. Hvor forældrene er glade for at aflevere deres børn. Samarbejdet med barnet og dets familie bygger på gensidig tillid, respekt, dialog og inddragelse”.

I Lærkebo har vi ved et barns opstart i vores hus, en samtale med forældrene og ved vuggestuestart afholder vi hjemmebesøg. Her får vi værdifuld viden om barnet, som vi kan have stort nytte af i vores arbejde. Dette er opstarten på en opbygning af en tillidsfuld dialog, hvor vi også kan redegøre for hvilke forventninger vi har til børnenes læring og vores børnesyn.

Vi afholder årligt et antal møder:

- Hverdags samtaler med forældrene
- Afklare forældrenes forventninger til os og redegøre for vores forventninger til forældrene
- Fælles forældremøde
- Stuemøder - Hvor vi kan tage emner op hvor vi kan sætte fokus på emner der giver forældrene en indsigt i vores arbejde, hvad vi gør og hvordan de med hjælp fra os kan få værktøjer, så de også kan fortsætte denne læring derhjemme – f.eks. ved at låne højt-læsningsbøger med rim og remser, sange, samt spil med hjem og fortsætte med sprogstimuleringen derhjemme.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi deler børnene op i små grupper så der er fokus på det enkelte barn, og derved også på det udsatte barn. Børn i udsatte positioner, kan have behov for voksen hjælp til at komme ud af den form for udsathed de måtte befinde sig i. Arbejdet med Marte Meo bidrager også til at kikke på om der er ændringer i miljøet som kræver en tilpasning for bedre at kunne imødekomme barnets behov. Vi tilstræber en tæt samarbejde med forældrene i disse tilfælde hvor dialogen handler om at støtte barnets udvikling bedst muligt.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Vores skolegruppe bliver præsenteret for skriftsprog, tal, former, rim og remser, samt almen viden. Vi planlægger aktiviteter med udgangspunkt i sprogvurderingsskemaer og planlægger aktiviteter med særlig fokus

på sociale kompetencer. Vi indkalder kommende skolebørns forældre til samtaler, hvor vi tager udgangspunkt i sprogvurderings skemaet.

Vi har et tæt samarbejde med Strandskolen. Vores skolegruppe har flere fælles aktiviteter med Strandskolen. Dette er:

- I uge 41 har vi til motionsdag på Strandskolen: Gruppen mødes med deres tidligere børnehave venner og møder deres ny skolevenner til en fælles oplevelse
- Der er besøgsdage på Strandskolen og SFO
- Ved vores fælles forældremøde inviterer vi ledelsen fra Strandskolen så de kan fortælle om deres forventninger til kommende skolebørn
- Vi samarbejder med netværk og vi planlægger en uges forløb i Middelalder landsbyen til skolebørnene
- Skolegruppen deltager i fodboldturnering i Nattergalen en gang om året.

Øvrig indhold i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Lærkebo bruger regelmæssigt de omkringliggende kultur- og naturområder. Vi deltager desuden i aktiviteter som er arrangeret i Brøndby kommune for vores område. Eksempler på vores brug af lokalområdet er:

- Søholtgård – dyregården
- Brønden – med biblioteket
- Middelalderlandsbyen – netværk med undervisning
- Naturskolen
- Netværk – vuggestuer i området og distrikt skole (Strandskole)
- Genbrugsstation (affaldssortering)
- Brøndby Stadion (Bombastiske Muskler)
- Æblehaven plejecenter (Lucia optog med de ældste børnehave børn)

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

- Det Æstetiske børnemiljø i Lærkebo, handler for os om hvordan børnene gennem sanserne oplever og påvirkes af de rum og rammer, der omgiver dem i hverdagen.

Det betyder at vi i praksis tilstræber at skabe en overskuelig og imødekommende atmosfære som både udfordrer men også stimulerer børnenes sanser og nysgerrighed.

- Det psykiske børnemiljø i Lærkebo, handler for os om hvordan børnene trives med sig selv, de andre børn og med de voksne.

Det betyder i praksis at vi har fokus på at støtte børnene i deres relationer og har en kontinuerlig opmærksomhed på at alle børn har/eller får et godt samspil med andre i løbet af deres dag.

- Det fysiske børnemiljø i Lærkebo, handler om de rammer vi har indendørs såvel som udendørs.

Lærkebo hører til i nogle lokaler af ældre dato, dette kan ses både ude og inde, men vi reflekterer løbende over hvordan vi kan justere de fysiske rammer så det lever bedst op til børnegruppens behov. Et eksempel er vores garderober som vi for nyligt har flyttet ud langs væggen for at gøre plads til bevægelse i rummet.

Vi oplever ofte at børnene finder steder i huset, hvor de f.eks. kan lave huler af tæpper, små kroge med stolene og i garderoben. Her ønsker de at være alene eller 2-3 børn sammen, så de finde ro til fordybelse i deres leg.

Mange børn der leger og aktiveres medfører at der er legetøj på gulv/borde etc. men det er tilladt 😊 Når en leg eller en aktivitet er færdig, og ved institutionens lukketid, ryddes der op af børnene, med evt. hjælp fra personalet.

Børnehuset Lærkebo er et sted, hvor det kan ses, at her er børn, som laver mange ting. Udsmykningen i huset er primært børnenes produkter, som de laver i hverdagen og under forskellige projekter. Produkterne udstilles på en appellerende måde i institutionen.

I børnehuset har vi et princip, at alle skal ud at lege mindst en gang om dagen. Derfor er det vigtigt, at vores legeplads er et ekstra rum for at børnene har lyst til at være ude og de her kan bruge deres fantasi, motorik, søge deres grænser og få udfordringer.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet **Alsidig personlig udvikling**
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi arbejder anerkendende så alle børn bliver set og hørt. De bliver opfordret til at kunne sige til og fra i legen/interaktionen med de andre børn. Vi understøtter dannelsen af selvtillid og selvværd ved at deres mening har betydning. Vi hjælper med alternativer/konfliktløsning. Børnene bliver delt op i grupper efter alder og sproglig udvikling for at styrke det enkelte barn i dets udvikling i fællesskabet. For at styrke deres opfattelse af dem selv og får forskellige erfaringer. Vi arbejder med at skabe en tryk og nær relation til barnet ved at imødekomme barnets behov og følelser så barnet får en god tilknytning. Bliver nysgerrig og får mod til at deltage i fællesskaber. Vi trøster dem når de er kedede af det og sætter ord på hvad der sker. Vi giver dem lov til at trække sig, men vide at vi er der.

Vi arbejder med at skabe et fundament for børnenes alsidige personlige udvikling ved at fremme fællesskaber og relationer – mellem børnene indbyrdes og i forhold til de voksne i Lærkebo. Derved kan børnene udforske, erfare og udfolde sig selv. Vi arbejder med små grupper i læringsrum hvor børnene:

- Klippe/tegne i forhold til årstidsbestemte og planlagte aktiviteter og projekter
- Lege – udfolde fantasi, udforske og opbygge relationer
- Dannelse – give børnene et ansvar og forståelse for rammerne og rutinerne i hverdagen i Lærkebo. At de oplever og ser fællesskabet og være en del af dette.
- At kunne gå på tur – holde sin makker i hånden og finde sammen igen når vi skal gå videre.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

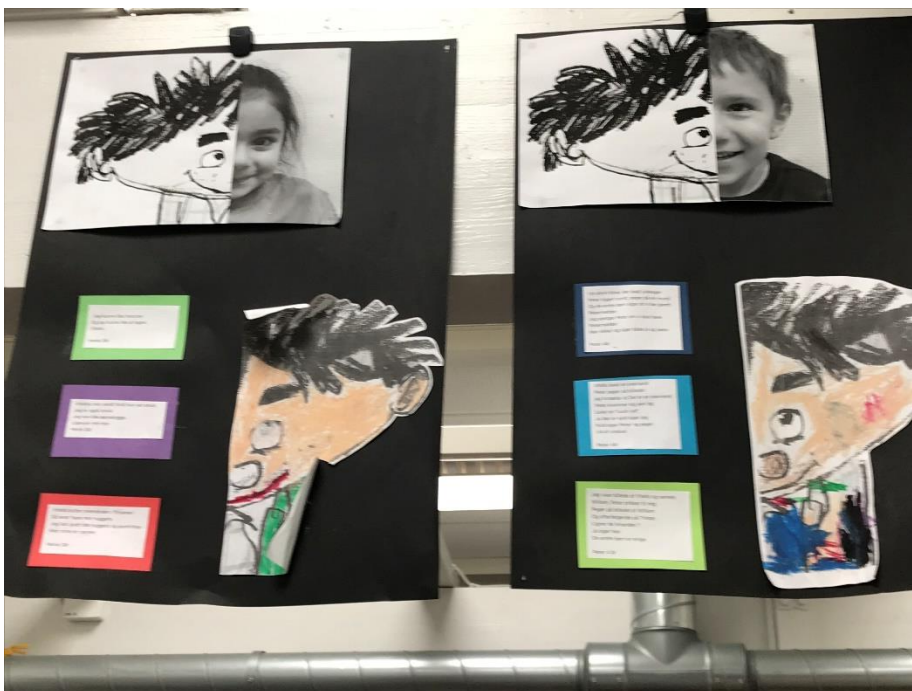
- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi skaber læringsmiljøer der er inspirerende og invitere til fælles leg. Vi voksne støtter og vejleder børnene i deres aktiviteter/leg så de indgår i sociale relationer. Vi sætter ord på handlinger. Lærer dem at vente på tur og at dele.

Hvordan man leger – forhandle omkring legetøj. Vi sætter vægt på at der er plads til alle og at vi er en institution med plads til forskelligheder og mangfoldighed. Alle børn er en ressource og skal mødes positivt. Børnene har medindflydelse og medbestemmelse på/i legen.

Det er vigtigt for os at alle børn møder voksne der er imødekommende og hilser. Der er vi rollemodeller. Vi understøtter en begyndende opstået leg og relation ved at:

- Hjælpe børnene med at sætte ord på deres følelser
- Vi deler børnene op i grupper hvor børnenes venskaber kan skabes
- Vi hjælper børnene med at sætte ord på følelser, se hinandens kropssprog/mimik, for derved at give dem en fornemmelse af dem selv og hjælp til hvordan man f. eks kan byde sig selv til i en leg med andre.
- Vi skal gå på ture og vente på alle

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

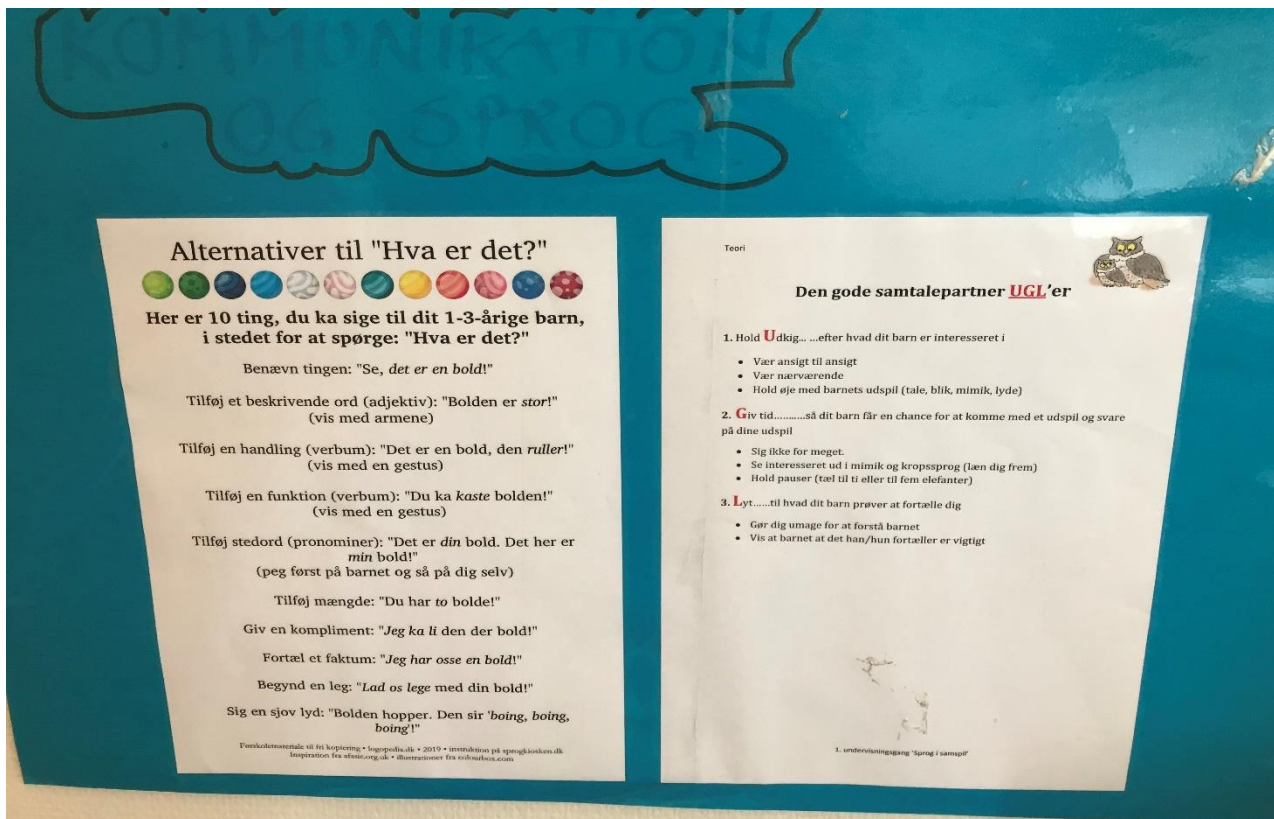
Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi er tydelige voksne der sætter ord på følelser og handlinger. Vi bruger både verbal og non verbal kommunikation.

Vi er opmærksomme på børnenes kommunikation, så de føler nærvær og bliver motiverede til selv at bruge sprog.

Vi synger, læser bøger, går ture hvor vi snakker om hvad vi ser. Vi skaber rum til børnenes læring, så deres ordforråd får lov til at udvikle sig. Når vi taler med børnene, giver vi dem hjælpesætninger frem for at tale til dem.

Vi oplever at børnenes sprog udvikles i samarbejde mellem forældre og personale. Konkret arbejder vi med:

- Vi synger med børnene ved vores samlinger
- Vi har samling med turtagning til at fortælle og tale sammen
- Vi bruger sprogpil
- Vi bruger piktogrammer i vores hverdag til de børn der stadig har svært ved sprog
- Vi laver dialogisk læsning
- Vi følger børnenes interesser og sætter ord på omgivelserne

Personalet er tydelige sproglige rollemodeller, som skaber sammenhæng mellem den verbale og den non verbale kommunikation. Vi udvider barnets kommunikation i de daglige rutiner og arbejder tematisk med sprog. Vi præsenterer børnene for skrift sprog. Vi arbejder med lærerplanstemaer hele dagen i tæt samspil med de øvrige lærerplanstemaer. Vi skaber mulighed for at barnet øver sig i at lytte og svare. Dette sker i leg og dialoger, samt i tilrettelagt aktiviteter såsom i dialogisk læsning, rim og remser, sang og sanglege.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Lærkebo er der fokus på de 18 grundbevægelser og dette fokus finder sted på blandt andet legepladsen, ude på ture, forhindringsbaner, rytmik og ved brugen af instrumenter. Vi laver aktiviteter der udfordrer børnene og får dem til at udfordre deres egen krop. Vi har forskellige underlag. Græs og asfalt på legepladsen og vi bruger løbecyklar. Vi understøtter børnenes udvikling af sanser og kropsbevidsthed. Vi sætter ord på krops sanselige udtryk, så som:

- Du er ked af det
- Du er sur
- Han/hun er glad

- Han/hun er træt –

og bruger en bamse til at vise forskellige udtryk/mimik.

Vi tager udgangspunkt i de 18 grundbevægelser, og sætter ind med en indsats hvis det enkelte barn ikke er aldersvarende udviklet. Dette gøre vi ved at arbejde med:

- Rytmik
- Bygge forhindrings baner – arbejde med balance og koordination
- Vi arbejder med både stille bevægelser og med at få pulsen op, med f.eks. yoga, løb, cykler
- Vi arbejder med at børnene bliver renlige i samarbejde med forældrene
- Hygiejne – håndvask
- Projekter – med fokus på kropsdele og bevægelse
- Vi spiller spil med ansigtsudtryk
- Vi går ture – arbejder med at opbygge en fysisk stamina og forståelse for regler og rutiner for ture ud af huset hos børnene

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi bruger årstidsprojekter til at introducere børnene til naturen. Vi tager på ture til Dyregården, skoven, indsøerne samt stranden i vores hverdag. Vi samler materiale i naturen og bringer dem med os hjem til Lærkebo. Vi taler om vejret, og gør brug af piktogrammer. Vi hopper i vandpytterne, smelter is og taler om farver der ændrer sig i forhold til hvilken årstid vi er i. Vi fremmer en nysgerrighed for naturen ude på ture hvor vi samler blomster og taler om dyrene vi ser.

I forbindelse med natur arbejder vi med at give børnene en følelsesmæssig, kropslig, social og kognitiv dimension ved kontakten med natur, ude liv og naturfænomener:

- Vi taler om årstider og vejrtyper
- Vi udforsker naturen og dens forandring – alene eller med naturvejleder
- Ture i lokalområdet – får fælles oplevelser med udeliv
- Vi bruger forstørrelsesglas og indsamler insekter
- Vi tage billeder af de dyr/planter vi møder på ture
- Vi følger børnenes interesser i forhold til dyr og planter – finder mere viden om dem og dykker dybere ned i viden
- Normer – vi samler altid vores skrald op, vi tager os af naturen
- Vi planter blomster, passer dem og ser dem gro.

Eksempel på natur projekt: Haletudseprojekt

Vi snakker om hvad haletudser er og kigger på billeder af deres forskellige udviklingsstadier, taler og sætter ord på og bruger mange gentagelser, for at fremme børnenes forståelse af emnet.

Vi tager altid udgangspunkt i børnenes forskellige udviklingsniveauer.

- Vi vækker børnenes nysgerrighed ved at besøge søerne (den ene lige bagved Lærkebo, den anden i Val-lensbæk ved naturstien), flere gange for at se hvornår der er haletudser. Hvis de ikke er, snakker vi om hvorfor de ikke er der endnu. At vandet er for koldt, frøerne ikke har fundet søen endnu, eller måske har de fundet en anden sø.

Endelig er der haletudser, Vi fanger dem med vores fiskenet, og tager med hjem så vi kan passe dem indtil de bliver frøer.

Vi fodrer dem med fiskemad og husker at rense deres vand og puste luft ned til dem. Prøver at holde dem, og snakker om hvordan det føles.

Vi hjælper de børn der har brug for det, mens dem der kan få mere ansvar i forhold til pasning.

Når haletudserne bliver store (til frøer) og mister halen og får ben skal de tilbage til den sø vi vandt dem ved.

Vi snakker med børnene om de kan huske hvor vi fandt dem.

Vi tager ned og siger farvel til dem. Efter nogle dage tager vi tilbage og besøger dem og finder dem med alle deres venner og tager dem forsigtigt op. Dem der vil.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi lægger vægt på værdier og traditioner, da vores børnegruppe er meget blandet kulturelt. Vi fejrer danske traditioner så som jul, påske, Skt. Hans, Fastelavn. Vi går på biblioteket, tager i teatret, ser film og hører forskellig musik, så de får en oplevelse af de forskellige stemninger og fortællinger der kan være i musik.

Vi klipper og klistrer, maler, bruger instrumenter og har forløb som både er kreative og fortællende. Vi har dukker i forskellige kulører, så børnene kan genkende sig selv i legen. Børnene lærer af- og oplever -mangfoldighed ved alle de nationaliteter vi har i Lærkebo.

Vi arbejder med musiske udtryk, kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier. Dette gøre vi ved:

- Vi spiller musik i forskellige genrer - fredags disko, klassisk onsdag, folkemusik, rock og heavy metal og afspændings musik
- Børnene er i kontakt med forskellige materialer til kreativ udfoldelse
- Vi har traditioner der følger årets gang
- Normer – hvordan vi er sammen – hvordan børnenes adfærd også har en betydning når vi er udenfor Lærkebos rammer.
- Værdier – de er en del et demokratisk samfund og det medfører også en bestemt ramme og krav om adfærd
- Kunst i forskellige former – at de bliver introduceret for forskellige udtryk og former, på ture eller ved selv at udtrykke sig ved at male, modellere, bygge.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi har skemalagte møder i personale gruppen hvor vi kan planlægge og efterfølgende evaluere vores pædagogiske læringsmiljø. Disse er:

- Personale møder
 - Mandagsmøder
 - Fyrtårnsmøder
 - Tværfaglige møder
 - Stuemøder
 - SOS modellen i samarbejde med forældre/kollegaer
 - Evalueringsprocesserne i Lærkebo er skriftlige! (sikre tab af viden)
 - Der anvendes systematisk dataindsamling hvor det er muligt til at vurdere værdien af vores indsats. Sprogvurderinger kan være et eksempel.
-

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

I Lærkebo er vi optaget af hvordan vi kan få evalueringen af vores arbejde med børnenes udvikling til at blive en proces som er mere dynamisk og hvor tilpasninger af den pædagogiske praksis er noget der sker på dagligt basis. Huset har haft 2 tilsyn som peger på at personalet skal understøttes i at være langt mere aktivt deltagende og understøttende i børnenes lege og i interaktionerne mellem børn og voksne.

Derudover skal der arbejdes med personalets sprogunderstøttende strategier med fokus på længerevarende dialoger med mange turtagninger og åbenhed for børnenes perspektiver og engagement.

Vi ved at kvaliteten af interaktionen mellem voksen og barn er en virkelig betydningsfuld faktor i forhold til barnets udvikling og det er afgørende af vi lærer at tilpasse den pædagogiske praksis så vi understøtter barnets muligheder for at opleve at de mestre de udfordringerne de måtte møde.

Med disse indsatser ønsker vi i Lærkebo at skabe transparens og øget kommunikation, så alle, der er involveret, ved, hvad formålet er, hvordan de skal involveres og hvad der konkret skal ske i en evaluering af vores pædagogiske praksis.